

Mètodes, Disseny i Tècniques d'investigació Psicològica 23480

Objectius

Es pretén proporcionar als alumnes les eines i criteris metodològics bàsics, necessaris per a comprendre els processos d'investigació en les ciències de l'educació. L'objectiu és, per tant, doble. D'una banda, l'alumne ha de ser capaç de plantejar, si més no de manera elemental, un pla d'investigació i, d'altra banda, adquirir els coneixements suficients per a analitzar i criticar articles científics publicats.

Temari

Introducció. Concepte i utilitat de la metodologia

UD1. Coneixement científic i mètode

1. Definició de ciència. Coneixement científic.
2. Mètode d'investigació científica: model general de recerca global.
3. Especificació del problema i pla general d'investigació.
4. Principals objectius que es poden plantejar en una investigació.

UD2. Hipòtesis

1. Definició i classificacions
2. Estructura jeràrquica de les hipòtesis científiques
3. Operativització de les hipòtesis empíriques
4. Elements que intervenen en l'operativització de les hipòtesis.

UD3. Variables

1. Variables: definició i classificacions
 - Criteri estadístic
 - Criteri metodològic

UD4. Unitat d'observació

1. Sistemes de selecció: criteris estadístics i no estadístics
2. Sistemes d'assignació: assignació totalment aleatòria i assignació restringida.

3. Mida de la mostra
4. Concepte metodològic de replicació.

UD5. Control de les fonts de variació

1. Concepte de control
2. Tipus de control
3. Tècniques de control
4. Fonts de confusió.

UD6. El disseny d'investigació

1. Concepte de disseny i objectius
2. Dissenys experimentals i dissenys quasi-experimentals
 - Intrasubjecte vs. entresubjecte
 - Longitudinal vs. transversal
 - $N=1$ vs. $N>1$
3. Dissenys no experimentals: mètodes d'enquesta i observacionals

UD7. Obtenció i representació de dades

1. Estratègia de recollida de dades
2. La mesura
3. Tècniques de transformació de registres en dades
4. Sistemes de reducció de la informació

UD8. Teoria clàssica de la construcció de tests

- Fases de la construcció
- Anàlisi d'items
- Estandarització i puntuació
- Validesa i fiabilitat

Aspectes bàsics de la construcció d'un qüestionari

UD9. Etapa d'avaluació

1. Avaluació global de la metodologia de l'estudi

- Validesa interna lligada al disseny

- Validesa externa lligada a la mostra

2. Avaluació dels resultats: discussió i generalització de resultats.

UD10. Metodologia observacional

1. Les tècniques d'observació.

2. Procés de categorització.

3. Fiabilitat.

4. Anàlisi de les dades.

UD11. L'explicació científica

1. Nivells i tipus d'explicació científica

- Conceptes bàsics: axiomes, constructes, hipòtesis (nivell abstracte) i teories

2. Models d'explicació científica.

UD12. Redacció de l'informe d'una investigació

1. Característiques d'un informe

2. Estructura: Títol, resum, introducció, mètode (subjectes, disseny, materials i procediment), resultats (taules i figures), discussió i referències bibliogràfiques

Bibliografia recomanada

ANGUERA, M.T.(1984). *Manual de prácticas de observación*. México: Trillas.

ARNAU, J. (1986). *Diseños experimentales en Psicología y Educación*. Vol II. México: Trillas.

BAYÉS, R. (1984). *Una introducción al método científico en psicología*. Barcelona: Martínez Roca.

BRIOSO, A.; FONTES, S.; GARCIA GALLEGOS, C; PEREZ-LLANTADA, C Y SARRIA, E (1990). *Diseños Experimentales y Cuasi-Experimentales*. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia.

DE DIEGO, R. Y DE DIEGO, J. (1990). *Cuestiones sobre Método y Medida en Psicología*.

Salamanca: Amaru Ediciones.

DOMENECH, J. M. Y EZPELETA, L. (1992). *Diseños de investigación* (Documentos del

Laboratori d'Estadística i de Modelització). Barcelona: Universitat Autònoma de

Barcelona, Departament de Psicologia de la Salut.

LEON, O.G. Y MONTERO, I. (1993). *Diseño de Investigaciones: Introducción a la lógica de la investigación en Psicología y Educación*. Madrid: MacGraw-Hill.

MALAPEIRA, J. M.; HONRUBIA, M.L. Y VIADER, M. (1991). *Psicología Experimental*.

Barcelona: Signo.

MUÑIZ, J. (1992). *Teoría Clásica de los Tests*. Madrid: Pirámide.

NUNNALLY, J.C (1987). *Teoría clásica psicométrica*. México: trillas.